

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Didaktikai Teológia Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés (M.A.)
1.6 Szak / Képesítés	Pasztorális tanácsadás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Pasztorális tanácsadás. Tanácsadói kapcsolat.						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Vik János						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Vik János						
2.4 Tanulmányi év	2022–2023	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező – alapvető

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					24
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					44
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					24
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					1
Más tevékenységek:					–
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	94				
3.8 A félév össz-óraszám	150				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	• nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Internet csatlakozással, web-kamerával és mikrofonnal rendelkező személyi számítógép
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Internet csatlakozással, web-kamerával és mikrofonnal rendelkező személyi számítógép

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A gyógyító lelkigondozás gyakorlása, mégpedig a teológiával, ill. keresztény antropológiával kompatibilis pszichológia és pszichoterápia eszközeinek segítségével; • Lelkipásztori (pásztorális) tanácsadás személy- és értelemközpontú lebonyolítása.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A pasztorálpszichológia interdiszciplináris jellegének helyes ismerete és értékelése; • A különböző pszichológiai irányzatokkal folytatott párbeszédben a pszichológia azon vallásos-metafizikai határsértésének helyes felismerése, mely egyfajta látszatvallást propagál és melynek középpontjában az önmegváltás gondolata áll.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A pszichológia és a teológia, illetve a lelkigondozás közötti párbeszédbe való bekapcsolódás a II. Vatikáni Zsinat erre vonatkozó buzdításaiból kiindulva. • Annak az állításnak a rendszerezett megalapozása, hogy a gyógyító lelkigondozáshoz napjainkban kétségtelenül a pszichológián és a pszichoterápián keresztül vezet az út.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A pasztorálpszichológia gyűjtőfogalmának megközelítése; • A teológia és a pszichológia közötti párbeszéd formái és alapjai; • Az életválságokban gyakorolt lelkigondozói kísérés kritériumai és kritikája; • A Carl R. Rogers szerinti személyközpontú terápia hozzájárulása a gyógyító lelkigondozáshoz; • Az egyház szimbolikus cselekedeteinek (a szentségeknek, a liturgiának) gyógyító értelmezése, melynek nyomán azok az Isten általi gyógyítás elsőrendű helyei- és módjaiként kerülnek előtérbe.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. tanítási hét: Bevezető óra. Témaismertetés.	Interaktív módszerrel történő megtervezése a tantárggyal kapcsolatos tanulási-tanítási folyamatnak	
2. tanítási hét: Fogalmak tisztázása. Gyógyító lelkigondozás. Miért foglalkozik a teológia a pszichológiával?	Szinkrón és aszinkrón módszerek együttes alkalmazása a számítógéppel segített	Baumgartner: 29–31; 34; 48–52.

	kollaboratív tanulás-tanítás folyamatának megvalósulása érdekében.	
3. tanítási hét: A pasztorálpszichológia mint a gyakorlati teológia részterülete. A teológia és a pszichológia közötti párbeszéd.	Szinkrón és aszinkrón módszerek együttes alkalmazása a számítógéppel segített kollaboratív tanulás-tanítás folyamatának megvalósulása érdekében	Baumgartner: 26–27; 42–44; 63–79
4. tanítási hét: Carl R. Rogers és a személyközpontú terápia története. A jóhoz való erő – a személyközpontú terápia emberképe.	Szinkrón és aszinkrón módszerek együttes alkalmazása a számítógéppel segített kollaboratív tanulás-tanítás folyamatának megvalósulása érdekében	Baumgartner: 422–431
5. tanítási hét: A szubjektív önkoncepció – a személyközpontú terápia személyiségelmélete.	Szinkrón és aszinkrón módszerek együttes alkalmazása a számítógéppel segített kollaboratív tanulás-tanítás folyamatának megvalósulása érdekében	Baumgartner: 432–439
6. tanítási hét: Terápiás, lelkipásztori alapmagatartások Carl R. Rogers személyközpontú gyakorlatának tükrében.	Szinkrón és aszinkrón módszerek együttes alkalmazása a számítógéppel segített kollaboratív tanulás-tanítás folyamatának megvalósulása érdekében	Baumgartner: 440–454
7. tanítási hét: Önmagunk megélése – a Carl R. Rogers-i személyközpontú gyakorlat által kiváltott folyamat.	Szinkrón és aszinkrón módszerek együttes alkalmazása a számítógéppel segített kollaboratív tanulás-tanítás folyamatának megvalósulása érdekében	Baumgartner: 455–464
8. tanítási hét: Lelkipásztori konzultáció – lelkipozás a személyközpontú terápia jegyében.	Szinkrón és aszinkrón módszerek együttes alkalmazása a számítógéppel segített kollaboratív tanulás-tanítás folyamatának megvalósulása érdekében	Baumgartner: 464–474
9. tanítási hét: A megértésre vezető úton. Az önállóság növekedésének elősegítése	Szinkrón és aszinkrón módszerek együttes	Jálics: 10–35

	alkalmazása a számítógéppel segített kollaboratív tanulás-tanítás folyamatának megvalósulása érdekében	
10. tanítási hét: A megértés gyakorlása.	Szinkrón és aszinkrón módszerek együttes alkalmazása a számítógéppel segített kollaboratív tanulás-tanítás folyamatának megvalósulása érdekében	Jálics: 36–64
11. tanítási hét: A tanúságtétel.	Szinkrón és aszinkrón módszerek együttes alkalmazása a számítógéppel segített kollaboratív tanulás-tanítás folyamatának megvalósulása érdekében	Jálics: 65–87
12. tanítási hét: Néhány beszélgetés: a túlbuzgókkal, a szenvedélyesekkel, a szenvedőkkel, a keresőkkel. A csend. A szónok.	Szinkrón és aszinkrón módszerek együttes alkalmazása a számítógéppel segített kollaboratív tanulás-tanítás folyamatának megvalósulása érdekében	Jálics: 88–115
13. tanítási hét: Képesség a közösségi munkára. Szívünkkel áldani.	Szinkrón és aszinkrón módszerek együttes alkalmazása a számítógéppel segített kollaboratív tanulás-tanítás folyamatának megvalósulása érdekében	Jálics: 116–147
14. tanítási hét: A félév tevékenységeinek kiértékelése		
<p>Kiemelt könyvészet:</p> <p>BAUMGARTNER, Izidor: <i>Pasztorálpszichológia</i> (ford. Major Judit – Fekete László – Mohi Zsolt), Interdiszciplináris Szakkönyvtár 4, Budapest 2006.</p> <p>JÁLICS Ferenc: <i>Testvéreink hite</i>, Kecskemét³1995.</p> <p>SCHMID, Peter F.: „Az ember az első és alapvető út” – <i>Párbeszéd a humanisztikus pszichológia és a lelkigondozás között</i>, in: <i>Mérleg</i> 2004/2, Budapest 2004, 172-181.</p> <p>Ajánlott szakirodalom:</p> <p>BENKŐ Antal – SZENTMÁRTONI Mihály: <i>A gyógyító Jézus nyomában. A lelkiélet lélektanához</i>, Budapest 2003.</p>		

BENKŐ Antal – SZENTMÁRTONI Mihály: *Testvéreink szolgálatában. A pasztorálpszichológiáról mindenkinek*, Budapest 2005.

LOHSE, Tim H., *Villámbeszélgetések a lelkipandozásban és a tanácsadásban. Módszertani bevezetés*, Budapest 2009.

LUKAS, Elisabeth: *Spirituális lélektan. Az értelmes élet forrásai*, Budapest 2002.

SÁRKÁNY Péter: *Filozófiai lélekgondozás*, Budapest 2008.

SÁVAI János: *A lelkipandozás elmélete és gyakorlata*, in: <http://www.gfhf.hu/text/pages/konyvtar/elektronikuskonyvtar>, 2010.10.24.

SZENTMÁRTONI Mihály: *Lelkipásztori pszichológia*, Budapest 1999.

VIK János: „A pap mint tanácsadó. A logoterápiai segítőkészbeszélgetés alkalmazásának lehetőségei a pasztorális tanácsadásban”, in: Marton J. – Oláh Z. – Kovács F. Zsolt (szerk.): *Itt vagyok, engem küldj! Tanulmányok a papságról*, Budapest-Kolozsvár 2010, 219-231.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Szemináriumi témák megbeszélése, témafelelősök beosztása.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	
Szívből adni. Az erőszakmentes kommunikáció (EMK) lényege.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 1. fejezet
Az együttérzést gátló kommunikáció.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 2. fejezet
Ítélezés nélkül figyelni.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 3. fejezet
Az érzelmek azonosítása és kifejezése.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 4. fejezet
Felelősséget vállalni az érzéseinkért.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 5. fejezet
Olyat kérni, ami gazdagítja az életet.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 6. fejezet
Empátiával fordulni mások felé.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 7. fejezet
Az empátia ereje.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 8. fejezet
A düh teljes kifejezése.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 9. fejezet
Az oltalmazó erő.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 10. fejezet
Önmagunk felszabadítása és mások támogatása.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 11. fejezet

Az elismerés kifejezése az erőszakmentes kommunikációban.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 12. fejezet
A szemináriumi tevékenység kiértékelése.		
Kiemelt könyvészet: <ul style="list-style-type: none"> Marshall B. ROSENBERG: <i>A szavak ablakok vagy falak. Erőszakmentes kommunikáció</i>, (ford. Bojtár Tamás és Rambala Éva), Budapest 2001. Ajánlott szakirodalom: <ul style="list-style-type: none"> TRINGER László: <i>A gyógyító beszélgetés</i>, Budapest 2007. 		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

<ul style="list-style-type: none"> A tantárgy tartalma összhangban van mindazzal, ami ezen a szakterületen történik az ország többi egyetemén és külföldön egyaránt. A tantárgy elébe megy azoknak az elvárásoknak és szakmai szabványoknak, amelyeket a teológia szakterületének kutatói megfogalmaztak.
---

10. Értékelés

A félév első két hetében az évfolyam tagjai egyenként eldöntik, hogy melyik csoporthoz kívánnak csatlakozni a tantervben szereplő kötelezettségek teljesítése érdekében. Félév közben nincs lehetőség váltani az „a” típusú csoportból a „b” típusúba, és fordítva sem lehet átlépni, mivel az értékelési kritériumok különböznek a két csoportra vonatkozólag.

10.a. A hétközben zajló órákra járó csoport

Tevékenység típusa	10.a.1 Értékelési kritériumok	10.a.2 Értékelési módszerek	10.a.3 Aránya a végső jegyben
10.a.4 Előadás	Feldolgozott anyag ismerete	vizsga	75%
	Interaktív jelenlét a hétközben zajló előadásokon	számontartás	
10.a.5 Szeminárium / Labor	Minden releváns szöveg hétről-hétre történő elolvasása és ismerete, egy választott téma bemutatása, résztvevők interaktív bevonása	megtartott referátum kiértékelése	25%
	Interaktív jelenlét, minden alkalommal saját „heuréka”- és problémás- mondatok feldolgozása, tárgyalása.	számontartás	
10.a.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> Milyen formában történik a félévvégi vizsgáztatás? Szóbeli vizsga formájában. A teremben mindig három vizsgázó diák van jelen. A tételhúzást követően kb. 20 percet lehet készülődni a felelésre. Ezt követően 10 percet kell beszélni a kihúzott tételben szereplő témáról. A fennmaradó 5 percen a vizsgáztató tanár tesz fel villámkérdéseket, ha ennek szükségét látja. Ha közvetlenül a 			

tételhúzást követően a vizsgázó visszaadja a kihúzott tételt, másodikat is húzhat, ebben az esetben viszont két jeggyel kisebb lesz a végső értékelés.

- **Milyen forrásanyagokból lehet majd felkészülni a vizsgára?** A tankönyvek, amelyekből fel lehet készülni a szóbeli vizsgára: BAUMGARTNER, Izidor: *Pasztorálpszichológia* (ford. Major Judit – Fekete László – Mohi Zsolt), Interdiszciplináris Szakkönyvtár 4, Budapest 2006; JÁLICS Ferenc: *Testvéreink hite*, Kecskemét³1995.
- **Legkésőbb melyik dátumig kapják meg a diákok a vizsgatételsort?** A vizsgatételsort legkésőbb 2023. május 15-én kapja meg az évfolyam.
- **Hány százalékot ér a végén a vizsgajegy? S hány százalékot a szemináriumi jegy?** A szóbeli vizsga a végső jegy 75%-át jelenti, a szeminárium pedig annak 25%-át.
- **Sor kerül parciális vizsgára? Ha igen, melyik tanítási héten?** Nem lesz parciális vizsga.
- **Pontosan mi a feladata annak, aki nem tud eleget tenni a szemináriummal kapcsolatos jelenléti kötelezettségének? Pontosán melyik dátumig kell majd elvégezni a pluszfeladatot?** Szemináriumi foglalkozáson 75%-ban kötelező a jelenlét, tehát maximum 7x45 perc hiányzás megengedett. A megengedettnél több hiányzás indokoltságát a diák a szemináriumért felelős oktatóval előre megbeszéli, s azt is, hogy szükség van-e pluszfeladat elvégzésére, s ha igen, milyen határidőig kell azt benyújtani. Kötelező egy választott szemináriumi téma kidolgozása, bemutatása.

10.b. A hétvégi tutori órákra járó csoport

Tevékenység típusa	10.b.1 Értékelési kritériumok	10.b.2 Értékelési módszerek	10.b.3 Aránya a végső jegyben
10.b.4 Előadás	Feldolgozott anyag ismerete	vizsga	75%
	Interaktív kötelező jelenlét a hétvégi tutori órákon	számontartás	
10.b.5 Szeminárium / Labor	Minden releváns szöveg hétről-hétre történő elolvasása és értelmezése. A 14 szemináriumi témához egyenként két oldalas – A4-es formátum, 12-es betűméret, 1,5 sortávolság – esszé megírása kötelező a szemináriumi forrásanyag alapján. Fő szempontok az esszé megírásánál: 1) Két „heuréka”- és két problémás-mondat kiválasztása, s azok önálló értelmezése. (A „heuréka”-mondatok mindig azok, amelyek különösen is megszólították az olvasót a tantárggyal kapcsolatos kialakítandó kompetenciák és a megvalósításra váró célkitűzések vonatkozásában; a problémás-mondatok mindig azok, amelyek	Pontosan elküldött esszé-gyűjtemény kiértékelése	25%

	<p><i>inkább további kérdéseket váltanak ki az olvasóban, amelyek további kutatásra készítetik őt.)</i></p> <p>2) Az egyenkét két oldalas esszéket, vagyis összesen 28 oldalt egyszerre és egy napon, <i>2019. január 15-én</i> kell emailen elküldeni a tantárgyfelelős oktató címére: janos.vik@ubbcluj.ro A korábbi, vagy későbbi dátumon átküldésre kerülő esszé-gyűjtemény 2 pontlevonásban részesül.</p>		
--	--	--	--

10.b.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- **Milyen formában történik a félévvégi vizsgáztatás?** Szóbeli vizsga formájában. A teremben mindig három vizsgázó diák van jelen. A tételhúzást követően kb. 20 percet lehet készülődni a felelésre. Ezt követően 10 percet kell beszélni a kihúzott tételben szereplő témáról. A fennmaradó 5 percben a vizsgáztató tanár tesz fel villámkérdéseket, ha ennek szükségét látja. Ha közvetlenül a tételhúzást követően a vizsgázó visszaadja a kihúzott tételt, másodikat is húzhat, ebben az esetben viszont két jeggyel kisebb lesz a végső értékelés.
- **Milyen forrásanyagokból lehet majd felkészülni a vizsgára?** A tankönyvek, amelyekből fel lehet készülni a szóbeli vizsgára: BAUMGARTNER, Izidor: *Pasztorálpszichológia* (ford. Major Judit – Fekete László – Mohi Zsolt), Interdiszciplináris Szakkönyvtár 4, Budapest 2006; JÁLICS Ferenc: *Testvéreink hite*, Kecskemét³1995.
- **Legkésőbb melyik dátumig kapják meg a diákok a vizsgatételsort?** A vizsgatételsort legkésőbb 2023. május 15-én kapja meg az évfolyam.
- **Hány százalékot ér a végén a vizsgajegy? S hány százalékot a szemináriumi jegy?** A szóbeli vizsga a végső jegy 75%-át jelenti, a szeminárium pedig annak 25%-át.
- **Sor kerül parciális vizsgára? Ha igen, melyik tanítási héten?** Nem lesz parciális vizsga.

Kitöltés dátuma

2022.04.27

Előadás felelőse

Dr. Vik János

Szeminárium felelőse

Dr. Vik János

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2022.04.30

Intézetigazgató